

Stop de **DRAADLOZING!**

Auteurs: Karel & Caroline van Huffelen

In steeds meer huishoudens wordt de vaste telefoon met draad vervangen door de snoerloze huistelefoon (DECT), ook wel draagbare of looptelefoon genoemd. Voorts is de opmars van het mobieltje opzienbarend. Velen stappen ondertussen over van hun GSM-etje op een UMTS-mobieltje, want met de *smartphone* kun je ook internetten, film of TV kijken en in het café je biertjes betalen. Of de gebruikers even slim zijn als het mobieltje? Dat is nog maar de vraag. Steeds meer particuliere en bedrijfshuishoudingen vervangen hun bedrade modems door draadloos internet. Voor we het weten, is iedereen de draad kwijt. Letterlijk en figuurlijk.

Toen in 1984 in de VS de eerste mobiele telefoon in de markt werd gezet, vond de Amerikaanse consumentenwaakhond FDA (*Food and Drugs Administration*) wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheidseffecten van de straling ervan niet noodzakelijk. Sindsdien wordt klakkeloos aangenomen dat mobieltjes veilig zouden zijn en is het gebruik van de mobiele telefoon exponentieel gestegen. Twintig jaar duurde het tot in 2004 het magische getal van 1 miljard mobieltjes wereldwijd was bereikt, in 2007 verdrievoudigd tot 3 miljard. Anno 2008 koersen we met de kracht van een tsunami naar 4 miljard mobieltjes en zit onze planeet gevangen in een kooi van onzichtbare elektromagnetische straling. Zelfs de allerarmste landen, zoals Afghanistan, hebben tegenwoordig een landelijke dekking voor mobiele telefonie.

Een waslijst van klachten en aandoeningen

Ondertussen is er veel onzekerheid en ongerustheid ontstaan over de hamvraag: is draadloze technologie (mobiel/DECT/WLAN/WiFi/TV/magnetron) ècht wel veilig? De overheid en de belbedrijven, beide met grote financiële belangen bij draadloze toepassingen, beweren dat er geen gevaren voor de gezondheid bestaan, op basis van onderzoek naar *alléén maar de korte-termijneffecten* ervan. Inmiddels blijkt evenwel uit dikke stapels wetenschappelijke studies dat er wel degelijk *lange-termijneffecten* bestaan. Enerzijds de 'vage', aspecifieke klachten zoals slapeloosheid, migraine, chronische vermoeidheid, slecht(er) zien, slecht(er) horen, *tinnitus* (pieptonen of oorsuizingen), kaak- en gebitspijn, moeilijk te stelpen bloedneus, ADHD, hyperactiviteit, agressiviteit, leerproblemen, concentratiestoornissen, verminderd geheugen, depressieve gevoelens tot en met zelfmoordneigingen, haaruitval, allergieën, huidaandoeningen, sterke schommelingen van de bloedsuikerspiegel, verhoogde bloeddruk, hartritmestoornissen, last van maag en darmen, boeren, winderigheid, onvrijwillig urineverlies, gewrichtspijn, tintelende onderbenen, restless legs, pijnlijke, gezwollen onderbenen en voeten.

Anderzijds zijn er de specifieke klachten, symptomen en aandoeningen die er niet om liegen, zoals autisme, epilepsie, Parkinson, Alzheimer, gehoorzenuwtumoren, hersenkanker en andere typen kanker. Uit talloze wetenschappelijke onderzoeken

op mensen, proefdieren, weefsel en cellen blijkt dat langdurige elektromagnetische straling celschade, ja zelfs DNA-breuk, kan veroorzaken. DNA-schade gaat vooraf aan degeneratieve aandoeningen zoals kanker.

Voor de leek

Op grond van diepgaand onderzoek doen wij in *Onzichtbare risico's in het Draadloze Tijdperk*, dat in november 2008 is verschenen, een boekje open over de gezondheidseffecten van het gebruik van draadloze apparatuur. We hebben het boek geschreven voor de leek. Gecomplieerde technische informatie is omgezet in voor iedereen begrijpelijke taal en het bevat handige tips over het feitelijke gebruik van mobieltjes en andere draadloze technologie en praktische informatie over zendmasten, zendinstallaties en antennes in je woonwijk, over elektrosensibiliteit en draadloos internet (WLAN/WiFi) thuis en op school. Als je het uit hebt, weet je alles over de onzichtbare risico's van mobieltjes, de snoerloze DECT-telefoon, draadloos internet en de

nen onomstotelijk aan dat er een correlatie bestaat tussen het langdurig gebruik van een mobieltje of een snoerloze huistelefoon (DECT) enerzijds en DNA-schade, hersenkanker, gehoorzenuw- en speekselkliertumoren anderzijds. In ons boek hebben we vele van deze onderzoeken besproken en ontdaan van het wetenschappelijke jargon. Er bestaat weliswaar een onweerlegbaar verband tussen hersenkanker en mobiele telefoongebruik, maar oorzaak en gevolg kunnen *niet direct* gelinkt worden. En daar maken industrie-gerelateerde wetenschappers en politici – daaronder begrepen de Gezondheidsraad – misbruik van door verwarring te zaaien onder de bevolking, de lagere overheid en de G.G.D.-en.

Als je een mobieltje – met agressieve straling – tegen je oor drukt, krijg je niet meteen gehoorzenuw- of hersenkanker, natuurlijk, net zomin als je niet direct longkanker, etalagebenen of slechte bloedvaten krijgt als je tabaksrook of asbestvezeltjes inademt. De tabaksindustrie, de asbestindustrie en de röntgenapparatuurindustrie met in hun

Zelfs de allerarmste landen, zoals Afghanistan, hebben tegenwoordig een landelijke dekking voor mobiele telefonie.

magnetron. We hoeven ons mobieltje niet in te leveren, maar wakker worden is het parool. Wie zich niet informeert, heeft grote kans dat hij draadloze technologie in huis haalt met op termijn schadelijke gevolgen voor lichaam en geest. Wij hebben dit boek geschreven om de ongerustheid over de gezondheidseffecten van straling weg te nemen door inzicht en bewustzijn te creëren inzake de explosieve toename van draadloze apparatuur in ons dagelijkse leven.

Sterke zender tegen je oor pal naast je hersenen

Inmiddels gebruikt dus meer dan de helft van de wereldbevolking een mobiele telefoon. Het mobieltje is het hebbedingetje van dit millennium. Het geeft je toegang tot de wereld, waar je ook bent en wanneer je maar wilt. Maar het mobieltje heeft ook een keerzijde. Je houdt een hoogfrequente zender met gepulste straling tegen je oor op slechts een paar centimeter van je hersenen.

Tallose wetenschappelijke onderzoeken to-

kielzog legers van advocaten, wetenschappers en politici hebben tientallen jaren hard wetenschappelijk bewijs voor gezondheidsschade onderdrukt. Hetzelfde doet nu de telecombranche met in haar sporen de Rijks-overheid en de Gezondheidsraad.

Opwarmingsdogma

Het Rijk toucheerde miljarden voor de UMTS-licenties onder de verplichting de 'uitrol' ervan te bevorderen: er zijn juridische en wettelijke kaders gecreëerd die de lagere overheid (gemeentes), de bevolking, huisartsen en andere gezondheidsdeskundigen inclusief de G.G.D.-en volkomen buitenspel zetten en de belbedrijven een *carte blanche* geven voor de aanplant van een gigantisch zendmasten en -antennewoud.

Overheid en telecombranche spelen dus onder één hoedje: beide verstrekken eenzijdige, gekleurde, niet-neutrale informatie over de gezondheidseffecten van het gebruik van draadloze apparatuur. Beide houden ze halsstarrig vast aan een reductionistische,

materialistische hypothese: het *opwarmingsdogma*. Door een waterige zoutoplossing in een zak *gedurende korte tijd* te bestralen met GSM- of UMTS-emissies bootst men in een laboratoriumsetting de hersenvloeistof van een mens na. Blijft deze opwarming binnen zekere normen, dan kunnen er volgens deze hypothese geen schadelijke effecten zijn. Op deze wijze hebben knappe ingenieurs in 1999 de zgn ICNIRP-blootstellingsnorm inzake hoogfrequente elektromagnetische straling vastgesteld (ICNIRP = International Commission for Non-Ionizing Radiation Protection). Vele overheden hebben deze limieten min of meer klakkeloos overgenomen.

Athermische, biologische effecten

Vóór die tijd hadden Russische, maar ook diverse wetenschappers uit andere hoeken van de wereld al vastgesteld dat de straling van draadloze technologie niet alleen een opwarmingseffect oftewel *thermisch* effect kan hebben maar dat er ook *athermische*, biologische effecten aan verbonden zijn.

Inmiddels blijkt uit vele honderden wetenschappelijke onderzoeken dat er zelfs bij zeer zwakke straling *ver beneden de opwarmingslimiet* van het ICNIRP tal van risicovolle, biologische effecten optreden zoals:

- Stroperig worden van het bloed (het zgn. geldrolletjessyndroom = verkleving en verklontering van de rode bloedlichaampjes, zelfs al na twintig seconden bellen met een mobieltje!)
- DNA-schade
- DNA-strengbreuk (zowel enkele als dubbele strengen)
- Lekkage van de bloedschermbarrière (een filter dat zware metalen, vrije radicalen en chemische stoffen zoals pesticiden belemmert om de hersenen binnen te sijpelen)
- Hersenkanker en gehoorzenuwtumoren bij langdurig gebruik (tien jaar of meer) van een mobieltje of snoerloze (DECT-) telefoon.

Onderdrukking van essentiële informatie

Overheid, belbedrijven en Gezondheidsraad ontkennen, bagatelliseren en onderdrukken deze onomstotelijk bewezen correlaties tussen (potentiële) gezondheidsschade en mobiel bellen stelselmatig en blijven beweren dat de ICNIRP-limieten veilig zijn. De

Nederlandse Gezondheidsraad, de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en andere industrie-gerelateerde instituties (zoals het in 2007 opgerichte Kennisplatform Elektromagnetische Velden) voeren een uitgekende partijdige strategie waar het gaat om beoordeling van wetenschappelijke studies. Individuele onderzoeken, die niet in hun kraam te pas komen, worden stelselmatig afgewezen op *formele* gronden (er is altijd wel *iets* te vinden in de methodologie e.d.) zodat men de inhoud en de essentie van het onderzoek simpelweg kan passeren. Onderzoeken die wél welgevallig zijn, worden niet kritisch beoordeeld. Honderden niet-welgevallige onderzoeken

ons boek *Onzichtbare risico's in het Draadloze Tijdperk*. Een ander voorbeeld is de vaststelling van een sterk verhoogd risico op hersen- en gehoorzenuwtumoren bij langdurig mobiele telefoongebruik (10 jaar of langer) in het meta-onderzoek van een internationale groep wetenschappers: de inmiddels vermaarde BioInitiative Werkgroep (www.bioinitiative.org). De Nederlandse Gezondheidsraad keurt dit meta-onderzoek op puur

We hoeven ons mobieltje niet in te leveren, maar wakker worden is het parool.

werden het afgelopen decennium zomaar opzij geschoven, waardoor men zowel aan een inhoudelijke beoordeling als aan de verbandlegging met soortgelijke bevindingen in andere wetenschappelijke studies eenvoudig tracht te ontsnappen.

Eliminatiestrategie

Met deze eliminatiestrategie worden doelbewust *het totaalbeeld, de tendensen en de patronen*, die uit het geheel van deze wetenschappelijke studies blijken, buiten de beeldvorming van parlementariërs, pers, bevolking, huisartsen en andere gezondheidsdeskundigen gehouden. Patronen zijn bijvoorbeeld de eerder genoemde biologische- en gezondheidseffecten van elektromagnetische straling zoals de verklontering van de rode bloedlichaampjes tijdens en na mobiele-telefoongebruik, DNA-schade, lekkage van de bloed-hersenschermbarrière en aantasting van het immuunsysteem: ze zijn relatief simpel af te leiden uit geclusterde onderzoeken (zie

formele gronden af en hoeft daardoor niet meer op de inhoud en de essentie van het BioInitiative Rapport in te gaan, zoals de maar liefst veertien geclusterde studies die dit sterk verhoogde risico hard maken. Er zijn overigens véél meer studies die deze correlatie vaststellen zoals de kritische *review-studie* genaamd *Mobile Phones and Brain Tumours* van de Australische neurochirurg en kankerspecialist dr. Vini Gautam Khurana. Zowel Khurana als de BioInitiative Groep ontmaskeren de *opwarmingsmythe* en de ermee verbonden niets-aan-de-hand-boodschap.

De *Interphone Studie*

(onder auspiciën van de WHO uitgevoerd in dertien landen) lijkt ook in deze richting te wijzen volgens tussentijds bekend gemaakte voorlopige resultaten. Het is een publiek geheim dat de *Interphone*-wetenschappers al een paar jaren met elkaar in de clinch liggen over de

(eind)teksten van het rapport. Het onderzoek liep van 2000-2006 en normaal gesproken zou het eindrapport toch binnen een half jaar beschikbaar moeten zijn. De uitkomsten zijn de industrie-gerelateerde wetenschappers in het project niet welgevallig en waarschijnlijk traineren

zij de publicatie, terwijl die van het hoogste belang is voor de volksgezondheid! De industrie wil koste wat het kost voorkomen dat de consument weet dat mobieltjes en DECT-telefoons hersentumoren (enz.) genereren of bevorderen. In oktober 2008 werd bekend gemaakt dat het *Interphone Rapport* pas in 2009 zal verschijnen: bijzonder teleurstellend en beschamend! De onderzoeksresultaten moeten wel zeer spectaculair zijn!

Adequaat geïnformeerd zijn

Dat mobieltjes en DECT-telefoons gezondheidsschade kunnen veroorzaken op lange(re) termijn, is zo klaar als een klont en onomstotelijk bewezen. Als mobiele te-

lefoongebruiker kun je op korte termijn iets voor jezelf aan bescherming doen: in ons boek *Onzichtbare risico's in het Draadloze Tijdperk* hebben we bijvoorbeeld een hoofdstuk gewijd aan tips en maatregelen die je zelf simpel kunt treffen. Dat is een kwestie van goed geïnformeerd zijn. De lange-termijn oplossing moet echter via de politiek tot stand komen, maar die komt niet in actie als de burger zich niet flink roert: ontwakend vanonder de steeds dikker wordende stralingsdeken is dus noodzakelijk. Het is van belang dat we opgedane kennis delen met anderen want alleen als we adequaat geïnformeerd zijn, kunnen we adequate keuzes maken, de handen ineenslaan en de politiek

bewegen tot een integere en praktische aanpak van de straling van draadloze technologie.

Stralingsziekte-pandemie

Niet alleen het aantal mobieltjes (GSM en UMTS) is exponentieel gegroeid, ook andere draadloze toepassingen zoals WiFi, Bluetooth, DECT en digitale TV zijn explosief toegenomen. Het mag duidelijk zijn dat we in een tijdsbestek van nog geen decennium in een *geheel nieuwe dynamiek* zijn terechtgekomen: de exponentiële toename van het gebruik van draadloze apparatuur en de ermee gepaard gaande exponentiële verdichting van het zendmasten- en antennewoud veroorzaken een exponentiële cumulatie van elektromagnetische (EM)straling: de in 1999 op basis van de opwarmingshypothesen vastgestelde

(ICNIRP) blootstellingslimieten zijn totaal achterhaald en vermolmd. Ze schreeuwen om een wezenlijke aanpassing op basis van de talloze wetenschappelijke studies die ondubbelzinnige patronen laten zien in de correlatie tussen EM-straling enerzijds en de genoemde *athermische* biologische effecten (zoals DNA-schade en hersenkanker) anderzijds. Een slagvaardige, *no-nonsense* aanpak is noodzakelijke als we een 'stralingsziekte'-pandemie binnen nu en vijf jaar willen voorkomen. Deze pandemie begint zich al te ontvouwen en niemand, werkelijk niemand, kan zich volledig aan de 'elektronische kooi' die om de planeet wordt gelegd onttrekken.

Ontwakend is het parool. ◀

Karel & Caroline van Huffelen zijn auteurs en sprekers op workshops en lezingen. Hun derde boek *Onzichtbare risico's in het Draadloze Tijdperk*, subtitel *Alles over gezondheidseffecten van mobieltjes, draadloos internet, snoerloze huistelefoons (DECT) en zendmasten* kwam in november 2008 uit (zie boekenrubriek achterin deze *Frontier*). Website: www.karelenccaroline.nl

